

РЕШЕНИЕ

№ 403

гр. Варна, 28.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на двадесет и девети септември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Цветелина Г. Хекимова

при участието на секретаря Албена Ив. Янакиева
като разгледа докладваното от Цветелина Г. Хекимова Търговско дело № 20213100900204 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е иск от "Мелон България" ЕАД, ЕИК 130550702, със седалище гр.София срещу М. ИЛ. ИЛ., ЕГН: *****, с пост. адрес ***** с правно основание чл.422, ал.1 вр.чл.415 от ГПК вр. чл.535 от ТЗ за установяване вземането на ищеца от ответника в качеството му на авалист по запис на заповед, съгласно издадената по ч.гр.д.№ 4923/2020г. по описа на РС-Варна заповед за изпълнение, а именно: сума в размер на 29 806.30 лева, представляваща дължима главница по запис на заповед, издаден от "ДОМИЛ" ЕООД, ЕИК 103698942 и авалиран при условията, при които е издаден, от Д.В.В., ЕГН: ***** и М. ИЛ. ИЛ., ЕГН: *****.

Твърди се в исковата молба, че на 25.07.2007г., в гр. Варна, бул. „Осми приморски полк“ № 100, от "ДОМИЛ" ЕООД, ЕИК 103698942, представляван по това време от Д.В.В. и М. ИЛ. ИЛ., е издаден запис на заповед, с който безусловно и неотменимо се задължава при предявяване на записа на заповед да заплати на „Юробанк България“ АД или на негова заповед сумата в размер на 30 000 лева. Д.В.В., ЕГН: ***** и М. ИЛ. ИЛ., ЕГН *****, са авалирали записа на заповед, при условията, при които е издаден. Записът на заповед бил издаден със срок за предявяване до 13.08.2017г. Чрез джиро "Юробанк България" АД е прехвърлила своето вземане и права по записа на заповед от 25.07.2007г. за плащане на сумата в размер на 30 000 лева на „Мелон България" ЕАД, което в качеството на джиратар придобива правата по записа на заповед така, както те са вписани в него.

Вследствие неплащане на задължението, „Мелон България“ ЕАД е депозирало в Районен съд гр.Варна заявление по чл.417 т.2 от ГПК, въз основа на което е издадена заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу длъжника за посочените суми. В срока по чл. 414, ал. 1 от ГПК, на 26.02.2021г. е депозирано от длъжника възражение срещу издадената заповед за незабавно изпълнение, поради което и на основание чл. 415 ГПК съдът е указал на „Мелон България“ ЕАД, че в едномесечен срок може да предяви установителен иск. С изложеното ищецът обосновава правния си интерес в законоустановения срок да предяви иск по чл. 422, ал. 1 от ГПК за установяване съществуването на вземането си срещу възразилия длъжник.

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК ответникът М. ИЛ. ИЛ. е депозирал писмен отговор, в който се оспорва предявения иск като неоснователен. Твърди се наличие на каузално правоотношение, а именно договор за кредит от 11.07.2005г., за чието обезпечаване е издаден процесния запис на заповед, както и анекс към договора за кредит, по силата на който ответникът се заличава като поръчител. Твърди се също изтекла погасителна давност по отношение на вземанията по посочения договор за кредит /пет години за главницата и три години за начислените лихви/, считано от съответната падежна дата до подаване на заявлението в съда.

Съдът, като прецени по реда на чл.12 от ГПК събраните по делото доказателства във връзка с доводите и съображенията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Представения в заповедното производство запис на заповед от 25.07.2007г. е издаден от "ДОМИЛ" ЕООД, ЕИК 103698942, със седалище гр.Варна, задължило се да заплати на поемателя "БЪЛГАРСКА ПОЩЕНСКА БАНКА" АД сумата от 30 000 лв. Уговорен е срок за предявяване на записа на заповед – 13.08.2017г. Д.В. и М.И. са авалирали задължението по менителничния ефект при условията, при които е поето.

Като доказателство във връзка с релевираното от ответника каузално правоотношение е представен договор за банков кредит №0796 от 11.07.2005г., сключен между „Българска пощенска банка“ АД и „Домил“ ООД, по силата на който е предоставена кредитна линия в размер на 19 000 лв., подписан от Д.В. и М.И. като поръчители. Представен е и договор за поръчителство от същата дата за обезпечаване на задълженията по посочения договор за кредитна линия, сключен между "БЪЛГАРСКА ПОЩЕНСКА БАНКА" АД и М.И. и Д. И.а. Представени са сключени към договора анекс №1 от 20.07.2005г., анекс №2 от 13.07.2007г., анекс №3, анекс №4 от 15.09.2009г. и анекс №5 от 15.04.2010г.

При така установените факти и обстоятелства по делото на фактите, съдът възприе следните правни изводи:

За успешното провеждане на установителен иск с правно основание чл.415, ал.1

от ГПК в тежест на ищеца е да докаже дължимостта на претендираната сума. Претендира се установяване дължимост на сума по менителничен ефект, поради което, предвид формалния характер на менителничните сделки, с оглед преценка за тяхната действителност, се изследва спазването на изискванията, изчерпателно предвидени в закона. В настоящия случай представеният по делото запис на заповед съдържа реквизитите по чл. 535 и чл. 536 от ТЗ, не се оспорва автентичността на положения от авалиста М.И. подпис, положен на лицевата страна на записа, с отбелязването, че авалира задължението, което обуславя извод за учредяване на поръчителството съобразно изискуемата по чл.438 ТЗ форма.

От записа на заповед се установява и вписаното на гърба джиро, с което „Юробанк България“ АД прехвърля на „Мелон България“ ЕАД правата по настоящия запис на заповед. Не се оспорва автентичността на положеното джиро, поради което следва да се приеме, че е породило присъщия му ефект, с което вземането е прехвърлено на джиранта.

Оспорва се от ответника, че е настъпила изискуемост на вземането по записа на заповед поради непредявяването му в рамките на уговорения срок - 13.08.2017г. В случая приложение намира т. 3 на [ТР № 1/28.12.2005 г.](#) на ОСТК на ВКС, съгласно която, за да е налице подлежащо на изпълнение вземане, не е необходимо предявяването на записа на заповед за плащане. По своята правна същност предявяването на записа на заповед за плащане представлява покана за изпълнение на менителничното задължение. Не съществува като правно задължение изискване за предявяване на записа на заповед за плащане. Непредявяването на посочения менителничен ефект за плащане не се отразява върху възможността да бъде ангажирана отговорността на издателя, както следва от разпоредбата на [чл. 514, ал. 1 ТЗ](#). Предявяването за плащане се явява предпоставка само за поставянето на длъжника в забава и представлява необходимото съдействие от кредитора за изпълнение на задължението. В този смисъл, непредявеният за плащане заповед на заповед е редовен от външна страна.

За действителността на записа на заповед не се изисква да бъде посочена причината на задължението, нито тя се обуславя от условията, които са уговорени между страните, като само при въведени твърдения от страните за съществуването на конкретно каузално правоотношение, за чието обезпечение е издаден процесния запис на заповед, се поставя на разглеждане въпроса за неговото наличие и валидност. Въвеждането на твърдения или възражения за наличие на каузални правоотношения, послужили като причина за менителничното задължаване, изисква от съда да се произнесе относно съществуването на спорното вземане, след като изследва не само формалната редовност и действителност на менителничния ефект, а и валидността на сделката, сочена за източник на каузалното правоотношение, и евентуалното погасяване на породените от нея задължения.

В разглеждания случай основният спор между страните се свежда до конкретното каузално правоотношение, за чието обезпечаване е издаден процесния запис на заповед. Ответникът – авалист е навел възражения, че записът на заповед обезпечава задълженията

по договор за банков кредит №0796 от 11.07.2005г., сключен между „Българска пощенска банка“ АД и „Домил“ ООД, по силата на който е предоставена кредитна линия в размер на 19 000 лв., подписан от Д.В. и М.И. като поръчители. Релевирането на лично възражение от авалиста следва да се приеме за допустимо, доколкото същият е страна по твърдяното каузално правоотношение.

От представените от ответника договор и анекси се установява така сочената връзка, а именно че ценната книга е издадена като обезпечение изпълнението на договора за кредит №0796 от 11.07.2005г. Налице е съвпадение в датата на сключване на договора и издаване на записа, както и идентичност на страните - издателят и авалистите по ценната книга вкл. настоящият ответник, са страни по договора в качеството на кредитополучател и поръчители. Обезпечаване изпълнението по договора чрез издаване на запис на заповед за сумата на кредита е изрично предвидено в чл.8 от договора с конкретизация, че същият ще бъде авалиран от поръчителите. Съпадението в датата, страните, размера на дълга и изричната клауза, предвиждаща издаването на обезпечение чрез запис на заповед води до обоснован извод за връзка между абстрактното и каузалното правоотношение.

С оглед на изложеното, съдът приема, че обезпечено чрез записа на заповед е изпълнението на договора за кредит, изменен с допълнителни анекси. Видно от анекс №4 от 15.09.2009г. М.И. и Д. И.а са заличени като поръчители по договора за кредит и съответно в следващия анекс №5 от 15.04.2010г. вече са вписани други поръчители. Действителността на анекс №4 не е оспорена, поради което задължението на ответника М.И. като поръчител следва да се приеме за заличено по волята на страните.

Въз основа на изложеното, съдът намира относителното възражение на авалиста за основателно, доколкото с оглед установената връзка между записа на заповед и каузалното правоотношение заличаването му като поръчител води до отпадане на задължението по ценната книга, издадена с обезпечителна цел.

При липсата на успешно проведено доказване дължимостта на сумата, за която е издадена заповед за изпълнение, предявеният на това основание установителен иск се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен изцяло.

Разноски се дължат в полза на ответника съобразно изхода от спора въз основа на представения списък по чл.80 от ГПК и писмени доказателства за заплатен адв. хонорар в размер на 2500 лв. Релевираното възражение за прекомерност съдът намира за основателно с оглед липсата на правна и фактическа сложност и приключването на производството в едно съдебно заседание, поради което адв. възнаграждение следва да се намали до минималния размер, изчислен съобразно чл.7, ал.2, т.4 от Наредба №1/2004г., а именно 1500 лв. Отделно адв. възнаграждение за заповедното производство не следва да се присъжда, доколкото искане за това не фигурира в представения списък.

Мотивиран от гореизложеното, Варненският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от "Мелон България" ЕАД, ЕИК 130550702, със седалище гр.София срещу М. ИЛ. ИЛ., ЕГН: *****, с пост. адрес ***** иск с правно основание чл.422, ал.1 вр.чл.415 от ГПК вр. чл.535 от ТЗ за установяване вземането на ищеца от ответника в качеството му на авалист по запис на заповед, за което е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д.№ 4923/2020г. по описа на РС-Варна, а именно: сума в размер на 29 806.30 лева, представляваща дължима главница по запис на заповед, издаден от "ДОМИЛ" ЕООД, ЕИК 103698942 и авалиран при условията, при които е издаден, от Д.В.В., ЕГН: ***** и М. ИЛ. ИЛ., ЕГН: *****.

ОСЪЖДА "Мелон България" ЕАД, ЕИК 130550702, със седалище гр.София **ДА ЗАПЛАТИ** на М. ИЛ. ИЛ., ЕГН: *****, с пост. адрес ***** сумата от 1500 лв. разноски за адв. възнаграждение, на основание чл.78, ал.3 от ГПК.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Апелативен съд - Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____